รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ธรรมชาตินี้มีคุณ

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑. อัญญมณี

๒. อัญมณี

คำไทยใช้ให้ถูก

อัญมณี

[อัน-ยะ-มะ-นี] หมายถึง

(น.) หินหรือแร่ที่มีค่า เจียระไน แล้วสวยงามคงทน ใช้เป็นเครื่องประดับ

ทบทวน

ความรู้เดิม

ฮีโรพิทักษ์ธรรมชาติ

ภารกิจที่ ๑

สุ่มฮีโรผู้พิทักษ์ธรรมชาติ

๕ คน

ภารกิจที่ ๒

ถ้าเราเป็นฮีโร่พิทักษ์ธรรมชาติ

เราจะช่วยโลกอย่างไร

ชวนคิด ชวนคุย
ถ้าทรัพยากรธรรมชาติหมดไป
เราจะเดือดร้อนอย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

๒. เขียนสรุปข้อคิดและเขียนอธิบายการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. เห็นความสำคัญของการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน

เพิ่มเติม
ความรู้ใหม่

ธรรมชาตินี้
มีคุณ

ทรัพยากรธรรมชาติ
งามพิลาสน่าพิศวง
ควรถนอมไว้ให้ดำรง
อยู่ยืนยงคู่โลกา

ธรรมชาตินี้มีคุณ

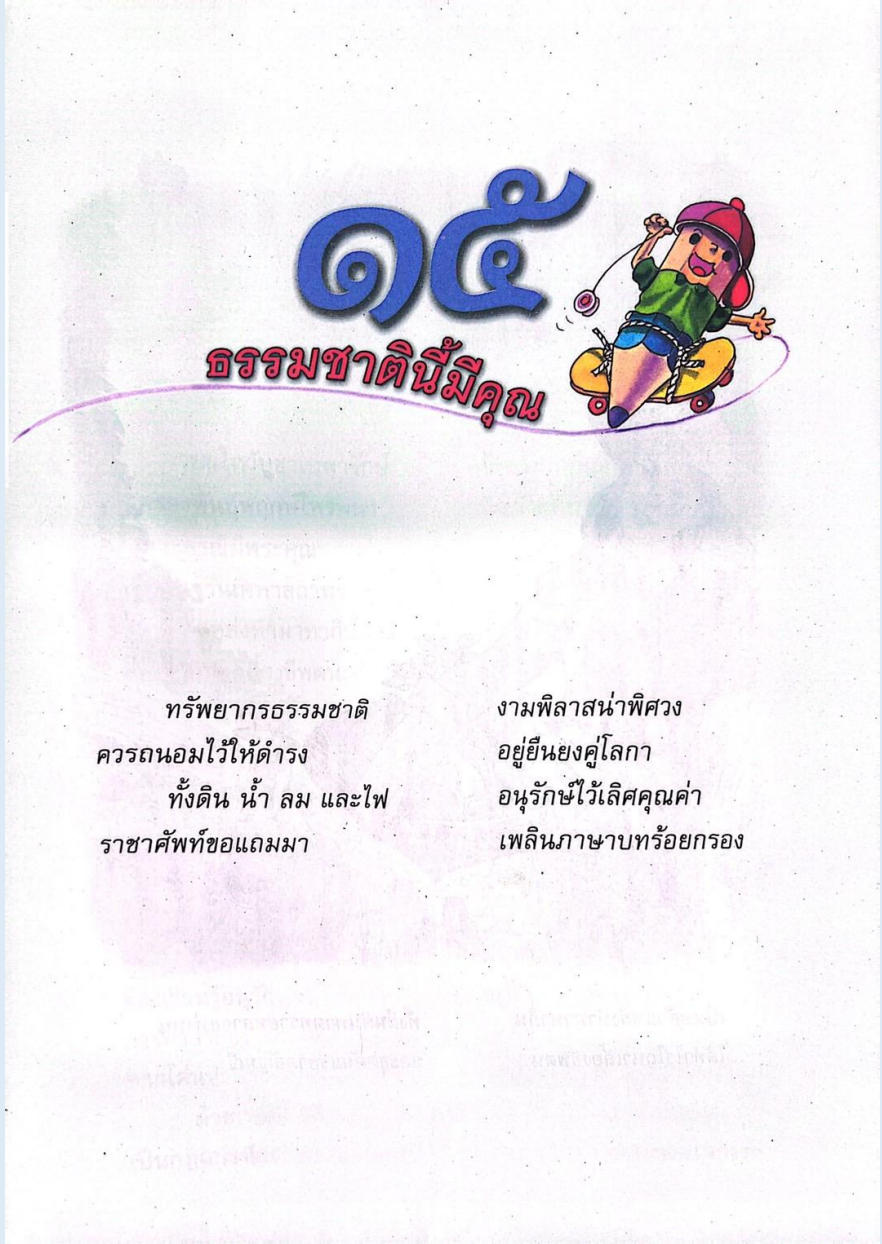

๑๕ ธรรมชาตินี้มีคุณ

ทรัพยากรธรรมชาติ
ควรถนอมไว้ให้ดำรง
ทั้งดิน น้ำ ลม และไฟ
ราชาศัพท์ขอแถมมา

งามพิลาสน่าพิศวง
อยู่ยืนยงคู่โลกา
อนุรักษ์ไว้เลิศคุณค่า
เพลินภาษาบทร้อยกรอง

ธรรมชาตินี้มีคุณ

เป็นหลักแหล่งทำมาหากิน
ได้ทำไร่ไถนาเลี้ยงชีพตน

ทั้งผืนดินหาดทรายหลายแห่งหน
และขุดค้นแร่ธาตุอัญมณี

ธรรมชาตินี้มีคุณ

วอนไหว้บูชาเทพารักษ์ ซึ่งทรงปกปักพิทักษ์ป่า
คุ้มครองพันธุ์พฤกษ์ไพรพนา อีกเจ้าแห่งภูผาพนาดร
นบพระธรณีมีพระคุณ ทรงค้ำจุนสรรพสัตว์สโมสร
สร้างถิ่นฐานเคหาสถาพร เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของผู้คน
เป็นหลักแหล่งทำมาหากิน ทั้งผืนดินหาดทรายหลายแห่งหน
ได้ทำไร่ไถนาเลี้ยงชีพตน และขุดค้นแร่ธาตุอัญมณี
น้อมสักการะพระคงคา ห้วยละหานธาราทุกถิ่นที่
หล่อเลี้ยงโลกชุ่มฉ่ำนำชีวี จึงมากมีความอุดมสุขสมบูรณ์
ไหว้ตะวันจันทรานภากาศ ส่องแสงสาดสว่างไสวไม่สิ้นสูญ
ล้วนก่อเกิดพลังงานอันเกื้อกูล ทวีคูณความร้อนและผ่อนเย็น
ไหว้พระพายสายลมรำเพยผ่าน หอมดอกไม้แย้มบานยามมองเห็น
มวลอากาศเคลื่อนที่มีประเด็น ทุกสิ่งเป็นสัดส่วนล้วนผูกพัน
คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ในพิภพ มนุษย์สัตว์ประสบอย่างสร้างสรรค์
ต้องเรียนรู้อนุรักษ์หลักสำคัญ อยู่ร่วมกันกลมกลืนแช่มชื่นใจ
การทำลายธรรมชาตินั้นเกิดโทษ ธรณีพิโรธแผ่นดินไหว
หากโค่นป่าพาเกิดอุทกภัย ประมาทก็เกิดไฟไหม้ร้อนแรง
ด้วยเหตุนี้ ชีวิต คือธรรมชาติ เอื้ออำนวยอำนาจดังแถลง
เป็นกฎเกณฑ์ธรรมดามาแสดง วงจรแห่งครรลองของโลกเรา

ธรรมชาตินี้มีคุณ

มนุษย์และสัตว์คงจะมีชีวิตอยู่อย่างไร หากไม่มีพื้นดิน แม่น้ำ อากาศ สายลม ดวงอาทิตย์ แสงสว่าง ต้นไม้ ดอกไม้ พืชพันธุ์ธัญญาหาร

ถ้าเราอยู่ในเรือกลางมหาสมุทร ทุกคนย่อมอยากไปให้ถึงฝั่ง ถ้าเราอยู่กลางป่าที่แห้งแล้ง ร้อนระอุ สิ่งที่ทุกคนค้นหา คือ แม่น้ำ ลำธาร ห้วย หนอง คลอง บึง

คนที่ถูกแผ่นดินถล่มทับอยู่ในหลุมใหญ่อันมืดมิด สิ่งที่ทุกคนต้องการ คือ อากาศหายใจ แสงสว่าง อาหาร และยา เพื่อความอยู่รอด ถ้าต้องพักแรมอยู่ในถ้ำที่หนาวเย็น สิ่งที่ทุกคนต้องการ คือ กองไฟที่ให้ความร้อนและความอบอุ่น

ธรรมชาตินี้มีคุณ

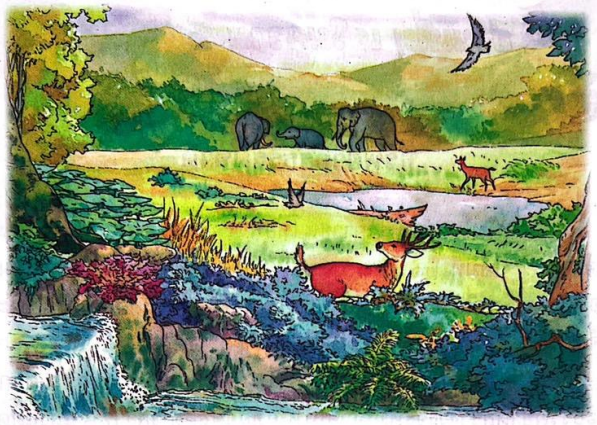

แม้ในการดำเนินชีวิตอย่างปรกติ มนุษย์และสัตว์มีชีวิตและเติบโตได้ เพราะโลกของเรามีสิ่งแวดล้อมที่มีประโยชน์นั่นคือ ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทุ่งหญ้า แร่ธาตุ อากาศ แสงสว่าง พลังงาน เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เราพึ่งพาอาศัย นำมาใช้ประโยชน์และเป็นบ่อเกิดผลิตผลทางเศรษฐกิจ เราจึงต้องร่วมมือกันอนุรักษ์ไว้

เมื่อเราเกิดมาก็ได้พบเห็นธรรมชาติแวดล้อมอยู่แล้ว จึงมักคิดว่าตนเองเป็นเจ้าของภูเขา ป่าไม้ แม่น้ำ ลำคลอง หรือมิฉะนั้นก็คิดว่าสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นของสาธารณะ ใครอยากใช้ประโยชน์อย่างไรก็ได้ ทำให้เกิดการบุกรุกทำลายป่า โรงงานอุตสาหกรรมทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำ มีการล่าสัตว์ป่ามาขาย และขุดค้นแร่ธาตุ หิน ดิน ทราย มาใช้จนธรรมชาติถูกทำลายพื้นที่

การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จึงเป็นสาระความรู้ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ เข้าใจ และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันถนอมใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อมนุษย์และธรรมชาติสามารถเกื้อกูลกันอย่างยั่งยืน

ธรรมชาตินี้มีคุณ

อ่านเพิ่ม เสริมความ

ทรัพยากรธรรมชาติ

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว* เล่มที่ ๒๑ เรื่อง การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มีคำอธิบายตอนหนึ่ง สรุปได้ว่า ทรัพยากรธรรมชาติแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทที่สำคัญ คือ

๑. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดหรือไม่สูญหายไปจากโลก เพราะธรรมชาติสร้างวงจรหมุนเวียนให้มีใช้อยู่ตลอดเวลา เช่น แสงแดด ลม น้ำ บรรยากาศ ความร้อนจากดวงอาทิตย์ รวมถึงความงามของธรรมชาติ

๒. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดแต่สร้างทดแทนได้ เช่น ป่าไม้ ทุ่งหญ้า ดิน แหล่งน้ำ

๓. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไป ไม่มีการสร้างทดแทนได้ เช่น แร่ธาตุ น้ำมัน และสภาพแวดล้อมที่สวยงามตามธรรมชาติ เช่น หินงอก หินย้อย เนินดินที่ถูกลมและน้ำกัดกร่อนเป็นรูปร่างต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม มนุษย์ควรร่วมกันอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด เพื่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

** หมายถึง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร*

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกกระดาษชาร์ต ปากกาสีน้ำ

๒. ครูอธิบายคำชี้แจงการทำงาน

๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในใบงาน ช่วยเหลือนักเรียน สังเกตพฤติกรรม และบันทึกผล

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนเข้าประจำกลุ่มและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม

๒. นักเรียนสามารถสอบถามได้หากมีข้อสงสัย

๓. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จ

โครงการ แก้ปัญหา
เพื่อธรรมชาติ

คำชี้แจง

จับฉลาก “ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ”
เช่น ปัญหาน้ำแล้ง ปัญหาน้ำเสีย/น้ำท่วม
ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย ปัญหาดินเสื่อมโทรม
ปัญหาพลังงานสิ้นเปลือง

คำชี้แจง

๑) เขียนประเด็นปัญหา ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม

๒) เขียนวิธีการแก้ปัญหา

๓) เขียนผลของการแก้ปัญหา

สรุป
บทเรียน

นำเสนอผลงาน

ธรรมชาติมีคุณค่าและให้ประโยชน์กับเรานับไม่ถ้วน ทั้งอากาศบริสุทธิ์ น้ำสะอาด อาหาร และที่อยู่อาศัย ดังนั้น หากเราช่วยกันดูแลรักษาธรรมชาติก็จะคงอยู่อย่างยั่งยืน สมกับชื่อของเรื่องที่ว่า “ธรรมชาตินี้มีคุณ”

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

๑. กระดาษชาร์ต

๒. อุปกรณ์วาดเขียน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

บทเรียนครั้งต่อไป

มารยาทงามตามวิถีไทย

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th